

8. SINIF 1. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

T. C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık TRABZON Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1.

Tevfik Fikret, Düyun-u Umumiye, Balkan, İttihat ve Terakki, Ziya Gökalp,
Meşrutiyet karşıtları, Orta Doğu, azınlıklar, Hürriyet ve İtilaf

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere yukarıda verilen kelimelerden uygun olanı yazınız.

- a) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'daki gelişmeleri örnek alarak devletin modernleşmesi gerektiğini savunan en önemli isim..... dir/dır.
- b) ..... varlığı Osmanlı Devleti'nin ekonomik bağımsızlığını kaybetmesine neden olmuştur.
- c) Osmanlı Devleti'nde yaşanan azınlık isyanları öncelikle ..... topraklarında etkili olmuştur.
- d) II. Meşrutiyetin ilan edilmesinde özellikle ..... Cemiyeti etkili olmuştur.
- e) 31 Mart İsyanı ..... tarafından çıkartılmıştır.

2.

Bulgaristan, liderlik, Mehmet Tevfik Paşa, Şemsi Efendi Mektebi,
sorumluluk, Mahalle Mektebi, Yunanistan, cesaret, Ömer Naci

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere yukarıda verilen kelimelerden uygun olanı yazınız.

1. Mustafa Kemal'in 1881 yılında doğduğu Selanik günümüzde ..... sınırları içerisinde yer almaktadır.
2. Mustafa Kemal'in çocukluğunda dayısının yanında çiftlik işlerine yardım etmesi onun ..... bilinci kazanmasında etkili olmuştur.
3. Mustafa, annesinin isteği doğrultusunda eğitimine önce ..... 'nde başladı, sonra bu okuldaki eğitimini tamamlamadan ..... kaydoldu.
4. Mustafa Kemal'e Manastır Askeri İdadisi'nde edebiyat ve şiir sevgisini aşıl原因an kişi ..... dir.
5. Mustafa Kemal'in fikirlerini arkadaşlarına anlatması ve bu fikirlerini yaymak için onlarla gazete çıkarması onun daha o dönemde ..... özelliklerinin geliştiğini gösterir.

3. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına “D” yanlış olanların başına “Y” yazınız.

- (....) Avrupa'da yaşanan reform hareketleri özgür düşünce ortamının oluşmasına katkı sağlamıştır.
- (....) Osmanlı Devleti'ndeki demokratikleşme hareketleri devleti içinde bulunduğu durumdan kurtarmıştır.
- (....) Avrupa'da yaşanan bilimsel ve teknik gelişmeler Osmanlı Devleti'ni ekonomik anlamda olumlu etkilemiştir.
- (....) Batıcılık, Osmanlıcılık, İslamcılık ve Türkçülük fikir akımları devletin dağılmasını önlemek amacıyla ortaya çıkmışlardır.
- (....) İttihat ve Terakki Cemiyeti, meşrutiyeti ilan ettirmek için yalnızca ülke içerisinde çalışmıştır.

4. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına “D” yanlış olanların başına “Y” yazınız.

- (....) Avrupa’nın gerisinde kaldığını düşünen Osmanlı Devleti, Batılılaşma hareketleri denilen yeniliklere girişmişlerdir.
(....) Selanik’te Türk okullarının yanında yabancı ve azınlık okullarının da olması, Selanik’in çok uluslu yapısına örnektir.
(....) Fransız İhtilali, Osmanlı topraklarında yaşayan azınlıkların devlete olan bağlılıklarını artırmıştır.
(....) Selanik şehrinin sosyal yapısı kentteki kültürel çeşitliliği ve zenginliği artırmıştır.
(....) Osmanlı Devleti yöneticilerinin meşrutiyeti ilan etmekteki amacı devletin dağılmasını önlemektir.

5. Aşağıdaki tabloda verilen öncülleri karşılayan cevapların başına uygun sayıyı yazın.

1	Islahat Fermanı ile kaldırılan vergi çeşididir.		ANAYASA
2	Milletvekilleriye eskiden verilen isimdir.		MEŞRUTİYET
3	Hükümdarın yanında halk meclisinin de bulunduğu yönetim biçimidir.		MECLİS
4	18. yüzyılda Avrupa’da ortaya çıkan ve her konuda akla öncelik tanıyan düşünce sistemidir.		OLİGARŞİ
5	Toplum düzenini daha iyi hale getirmek için yapılan değişikliklere verilen isimdir.		CİZYE
6	Bir devletin yönetim biçimini belirten, yasama, yürütme ve yargılama güçlerinin nasıl kullanılacağını gösteren, yurttaşların kamu haklarını bildiren temel yasadır.		AYDINLANMA
			MEBUS
			İNKILAP

6. Balkan Savaşları ile ilgili aşağıda verilen cümlelerdeki eksik bilgileri tamamlayınız.

- a- I. Balkan Savaşı sonunda Osmanlı Devleti Balkan devletleri ile ..... Antlaşması imzalamıştır.
b- II. Balkan Savaşı sonrasında Yunanistan ile Osmanlı Devleti arasında ..... Antlaşması imzalamıştır.
c- II. Balkan Savaşı sonrasında Bulgaristan ile Osmanlı Devleti arasında ..... Antlaşması imzalamıştır.
d- I. Balkan Savaşı sonrasında Osmanlı Devleti ..... batısındaki toprakları Balkan devletlerine bırakmak zorunda kaldı.
e- II. Balkan Savaşını fırsat bilen Osmanlı Devleti Bulgaristan’a savaş açarak ..... topraklarını geri almıştır.
f- Osmanlı Devleti, Bulgaristan’a karşı bir cephe açarak Dimetoka, Kırklareli ve ..... Mustafa Kemal’in de katkılarıyla geri aldı.
g- Osmanlı Devleti’nden ayrılan son Balkan devleti .....dır/dir.
h- II. Balkan Savaşı sonunda Balkan devletleri ile ..... Antlaşması imzalanmıştır.

7. Aşağıda Balkan Savaşları ile ilgili verilen bilgiler doğru ise parantez içine “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

- (....) Yunanistan, Sırbistan, Karadağ ve Bulgaristan aralarında ittifak kurup Osmanlı Devleti’ne saldırarak I. Balkan Savaşını başlatmışlardır.
- (....) Balkan Devletlerinin Osmanlı Devleti’ne saldırılarında Arnavutluk’un kışkırtmaları etkili olmuştur.
- (....) I. Balkan Savaşı’ndan en kârlı çıkan devlet Bulgaristan olmuştur.
- (....) II. Balkan Savaşı Balkan Devletlerinin kendi aralarında birleşerek Yunanistan’a savaş açmaları ile başlamıştır.
- (....) I. Balkan Savaşı’nda Yunanistan tarafından işgal edilen tüm Ege Adaları II. Balkan Savaşı sonrası geri alınmıştır.
- (....) Bükreş Antlaşması ile Selanik Yunanistan’a verildi.
- (....) Balkanlardaki Türk nüfusun tamamı II. Balkan Savaşı sonrası azınlık durumundan kurtulmuştur.
- (....) I. Balkan Savaşı Osmanlı Devleti’ne karşı yapılmışken II. Balkan Savaşı Bulgaristan’a karşı yapılmıştır.

8. Aşağıdaki tabloda Atatürk’le ilgili bazı söz ve bilgilerle, Atatürk’ün kişilik özelliklerine yer verilmiştir. Verilen bilgiler ile kişilik özelliklerini eşleştiriniz.

1	Ben icap ettiği zaman en büyük hediyem olmak üzere Türk milletine canımı vereceğim.
2	Atatürk’ün iyi bir askerliğinin yanında matematik ve şiirle de ilgilenmesi
3	Şam’da göreve başladığında Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kurması
4	Sofya’da bulunduğu yıllarda Birinci Dünya Savaşı’nın başlamasını kaygıyla izlemiş, Osmanlı Devleti’nin savaşa girmemesi gerektiğini kesin bir dille savunmuştu. Bu konudaki düşüncelerini arkadaşı Fethi Bey’e: “... Harbin sonu karanlık. Bu harp bizim harbimiz değil.” şeklinde açıklamıştır.
5	Hareket ordusu ile İstanbul’a gelip Meşrutiyet karşıtları ile mücadele etmesi
6	Ben düşündüklerimi daima halkın huzurunda söylemeliyim. Yanlışım varsa halk beni tekzip eder.
7	“Topyekûn Savaş” anlayışını ortaya koyması
8	Atatürk’ün “Benim her emrim yapılır, çünkü benden yapılmayacak emirler çıkmaz.”

(....)	Açık Sözlülüğü
(....)	İleri görüşlülüğü
(....)	Yenilikçiliği
(....)	Askeri deha
(....)	Yöneticiliği
(....)	Teşkilatçılığı
(....)	Çok boyutluluğu
(....)	Vatanseverlik
(....)	Sanatseverliği

9. Verilenlerden hareketle boş bırakılan yere getirilebilecek en uygun cevabı yazınız.

Ortaköy'de bir fırın. Osmanlıca, Ermenice, Latince (İbranice karakterlerle), İngilizce, Yunanca ve Rusça dillerinde tabelalar ve her millete hitap eden ekmek çeşitleriyle dönemin Osmanlı Devleti'nin..... niteliğine işaret edilmektedir.

10.

“Çocukluğuma dair ilk hatırladığım şey, mektebe gitme meselesine aittir. Bundan dolayı annemle babam arasında şiddetli bir mücadele vardı. Annem, ilahilerle mektebe başlamamı ve mahalle mektebine gitmemi istiyordu. Babam, o zaman yeni açılan Şemsi Efendi'nin mektebine devam etmeme ve yeni usul üzere okumama taraftardı. Nihayet babam işi büyük bir beceriklilikle halletti. Evvela merasimle mahalle mektebine başladım. Bu suretle annemin gönlü yapılmış oldu. Birkaç gün sonra da mahalle mektebinden çıktım. Şemsi Efendi'nin mektebine kaydedildim. Az zaman sonra babam vefat etti”.

Mustafa Kemal'in sözlerinden yola çıkarak Osmanlı Devleti'nin eğitim durumu hakkında bilgi veriniz.

.....

.....

.....

.....

.....

11. Mustafa Kemal Atatürk'ün çocukluk ve eğitim hayatıyla ilgili verilen kelimeleri bulmacadan işaretleyiniz.

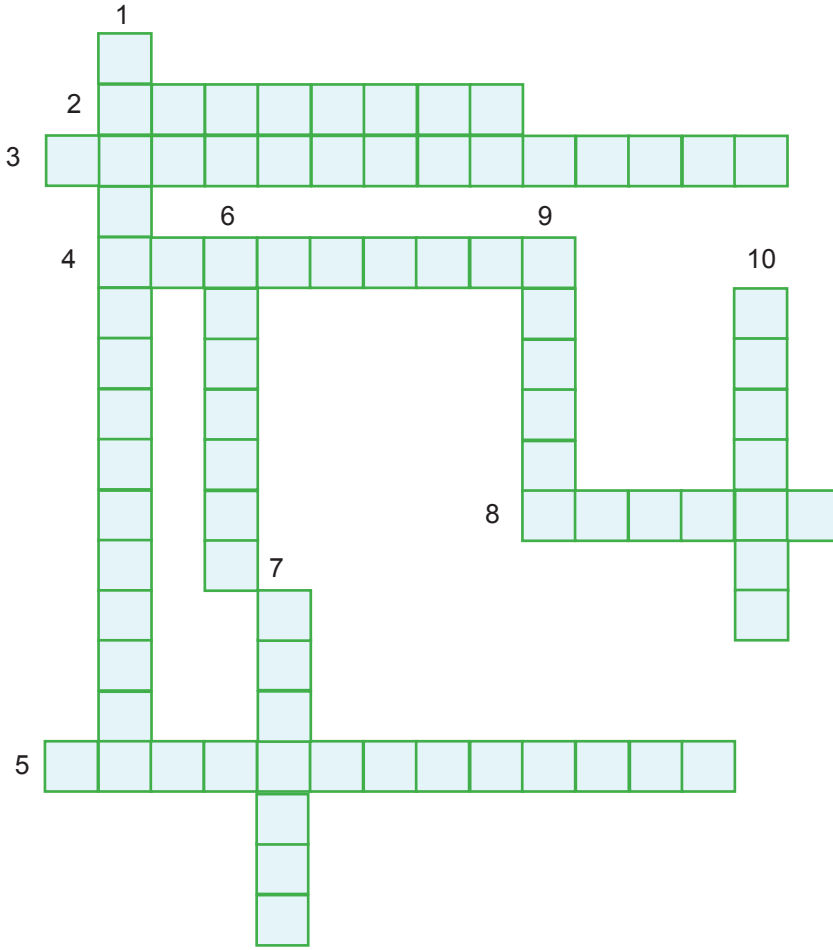
Z	K	E	Z	Ü	J	A	F	J	Z	R	I	T	S	A	N	A	M
Ü	J	G	G	L	I	K	S	X	T	G	T	G	H	F	R	Z	H
B	K	D	J	N	S	M	O	D	S	V	S	G	U	M	İ	I	B
E	A	U	S	Ö	E	V	F	Q	İ	H	Z	B	L	R	S	R	Y
Y	D	A	U	Y	L	P	Y	R	L	M	E	A	U	N	T	İ	C
D	R	E	V	K	A	F	A	M	A	V	R	E	K	E	A	L	C
E	İ	S	W	O	N	U	G	J	E	W	İ	K	O	Q	N	A	S
O	B	S	N	Ç	İ	D	X	J	D	F	A	W	P	K	B	R	Z
R	E	U	A	Z	K	Z	G	R	İ	H	T	P	R	X	U	L	C
A	Y	O	L	Z	A	H	D	G	C	İ	L	J	A	Y	L	W	T
L	C	R	V	J	S	C	I	L	S	C	O	A	H	E	B	V	Ü
D	K	İ	L	R	E	D	İ	L	U	A	V	N	K	Y	I	E	R
E	L	A	K	K	A	N	A	Ç	L	N	U	E	E	İ	S	E	K
J	Z	K	A	R	A	R	L	I	T	R	D	M	O	T	R	B	L
R	G	S	A	İ	D	A	D	İ	A	E	P	Ğ	C	Ş	S	M	Ü
B	A	T	I	C	I	L	I	K	N	M	U	E	E	Ü	W	E	K
M	A	T	E	M	A	T	İ	K	İ	Ö	G	T	B	R	E	P	V
T	L	K	B	K	P	V	J	D	B	A	L	K	A	N	L	A	R

SELANİK
MANASTIR
İSTANBUL
SOFYA
HARP OKULU
TEĞMEN
LİDERLİK
İDEALİST
İDADİ
MATEMATİK
ÇOK YÖNLÜ
RÜŞTİYE
BALKANLAR
BATICILIK

12. Osmanlı Devleti'nin son dönemleri ile ilgili doğru - yanlış etkinliği verilmiştir. İfadeler doğru ise (D) ,yanlış ise (Y) yazınız.

1	20. yy. başlarında Osmanlı Devleti ekonomisi iflas etmiş, Balkanlarda bağımsızlık isyanları yaşanmaktaydı.	
2	Selanik'te farklı dinden ve ırktan insanların bir arada yaşaması, Mustafa Kemal'in hoşgörülü bir kişiliğe sahip olmasına katkı sağlamıştır.	
3	Fikir akımları Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmıştır.	
4	Arap aşiretlerinin Osmanlı Devleti'ne karşı mücadele etmesi İslamcılık fikrinin işe yaramadığını gösterir.	
5	Avrupa'dan yayılmaya başlayan Sanayi İnkılabı el tezgâhlarının önemini arttırmıştır.	
6	Osmanlı Devleti'nin gelirlerine el koyularak Düyun-u Umumiye teşkilatı kuruldu.	
7	Selanik kenti Osmanlı'nın batıya açılan kapısı konumundaydı.	

13. Aşağıda verilen soruların doğru cevaplarını bulmacaya yazınız.

- 1) İmparatorlukların parçalanmasına ve milliyetçilik fikrinin yayılmasına neden olan olay
- 2) Bilim, sanat ve edebiyatta meydana gelen gelişmeler
- 3) Buhar gücünün makinelerde kullanılması ile insan gücünün yerini makine alması
- 4) Kilise fikirlerinin sorgulanmadan kabul edildiği düşünce sistemi
- 5) Ulus Devletlerinin kurulmasını başlatan yeni akım
- 6) Avrupa'da özgür düşüncenin gelişmediği dönem
- 7) Bir devletin siyasi, ekonomik ve sosyal yapısını değiştirmek için yapılan halk hareketi
- 8) Avrupa'da din alanında yapılan düzenlemeler
- 9) Karanlık Çağ Avrupa'sında egemen güç
- 10) Sanayileşmiş devletlerin ham madde ve pazar ihtiyaçlarını karşıladıkları topraklar

14. Aşağıda verilen kelimeleri uygun kutucuklar ile eşleştirerek noktalı yerlere numaraları yazınız

1.

Yeni ticaret
yolları bulundu.

Sanayi İnkılabı

2.

Yeniden doğuş

Reform

3.

Kilise baskısı azaldı.

Rönesans

4.

Kol gücü yerine
makine gücü

Fransız İhtilâli

5.

Eşitlik, özgürlük,
milliyetçilik

Coğrafi Keşifler

15. Aşağıdaki tabloda verilen öncülleri karşılayan cevapların başına uygun sayıyı yazın.

1	Meşrutiyet kaşıtlarının çıkardığı isyan		Düyun-u Umumiye
2	Tüm müslümanları halife etrafında toplamayı amaçlayan fikir akımı		Kanun-i Esasi
3	Alacaklı devletlerin Osmanlı gelirlerine el koymak için kurduğu idare		İslamcılık
4	Padişahın yetkileri ilk kez kanunla sınırlandıran demokratikleşme hareketi		31 Mart Olayı
5	Türk tarihinin ilk anayasası		Tanzimat Fermanı

16. Aşağıda verilen bilgiler doğru ise parantez içine “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

- (....) Manastır Askeri İdadisini başarı ile bitiren Mustafa Kemal, İstanbul Harp Okuluna girdi.
(....) 1870 yılında siyasi birliğini tamamlayan ve sanayisi hızla gelişen İtalya, 1911 yılında Mısır'ı işgal etti.
(....) Balkan Savaşları sırasında, Çanakkale Boğazı'nı askeri açıdan ayrıntılı olarak inceleme fırsatı buldu.
(....) Mustafa Kemal, 1905'te Şam'da 5. Orduya atandı burada arkadaşlarıyla İttihat ve Terakki Cemiyeti'ni kurdu.
(....) I. Meşrutiyet döneminde halk ilk kez seçimlere katılarak sınırlı da olsa yönetimde söz sahibi oldu.

17. Mustafa okul çağına gelince anne ile baba arasında görüş ayrılığı belirdi. Geleneklere bağlı olan annesi onun dinî törenle ilâhîlerle mahalle mektebine gitmesini istiyordu. Babası ise onun yeni açılan ve modern eğitim yapan Şemsi Efendi İlkokulunda eğitim görmesini arzu ediyordu. Neticede baba olayı diplomatça çözümledi. Mustafa önce ilâhîlerle, dinî törenle mahalle mektebine başladı, birkaç gün sonra da oradan alınarak Şemsi Efendi Mektebine yazıldı. Mahalle Mekteplerinin aksine bu okulda yeni öğretim metodları uygulanmakta, kara tahta, tebeşir, silgi, öğretmen masası, okumayı kolaylaştıracak levhalar kullanılmaktaydı.

Metindeki bilgilerden hareketle soruların cevaplarını yazınız.

1- Mustafa Kemal'in anne ve babasının farklı düşüncede olmasının nedeni ne olabilir?

.....

2- Eğitim aldığı okulların ve ailesinin eğitimi ile ilgili düşünceleri Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerini düşününce nasıl bir etki yaratmış olabilir?

.....

3- Sizin ilkokula başlama anınız ile Mustafa Kemal'in eğitim hayatına başlaması ile ilgili yaşadıkları düşünüldüğünde benzer ve farklı olan yönleriniz var mıdır?

.....

18.

Düyun-u Umumiye	Aydınlanma çağı	Milliyetçilik akımı
Tanzimat Fermanı	Sanayi İnkılabı	Islahat Fermanı

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yere tablodaki kavramlardan uygun olanları yazınız.

- a- Avrupa'da 18. yüzyılda bilgiye dayalı özgür ve akılcı düşüncenin etkili olduğu bu döneme ..... denir.
- b- Osmanlı Devleti, aldığı borçları ödeyemeyince Avrupalı Devletler tarafından ..... kuruldu.
- c- Avrupa'da yaşanan ..... ile insan ve hayvan gücünden, makinelere dayalı üretime geçildi.
- d- ..... ile Osmanlı Devleti'nde ilk defa padişahın gücü üstünde kanun gücünün varlığı kabul edildi.
- e- Fransız İhtilalindeki, her milletin kendi bağımsız devletini kurması düşüncesi ..... yayılmasına neden oldu.

19. Aşağıdaki tabloda yer alan bilgileri karşılaştırarak birbiri ile ilgili olan kavramları eşleştiriniz.

A	Mustafa Kemal, burada yakın arkadaşlarıyla birlikte Vatan Ve Hürriyet adında gizli bir cemiyet kurdu.	1	Trablusgarp Savaşı
B	Mustafa Kemal'in Meşrutiyet yönetimine karşı olanların İstanbul'da başlattığı isyana müdahale ettiği gelişmedir.	2	Picardi Manevraları
C	Mustafa Kemal, bu görevi sırasında Çanakkale Boğazı'nı askeri açıdan ayrıntılı olarak inceleme fırsatı buldu.	3	31 Mart Vakası
D	Mustafa Kemal'in askeri tatbikatı izlemesi için 1910 yılında Fransa'ya gönderildi.	4	Balkan Savaşları
E	Mustafa Kemal, Derne ve Tobruk bölgelerinde İtalyanlara karşı önemli başarılar kazandı ve binbaşı'ya terfi etti.	5	Selanik
		6	Şam

20. Atatürk; Türk devlet ve millet hayatının her alanında olduğu gibi, kültür ve kimlik esaslarının da millî olması gerektiğini düşünüyordu. Bu amaçla kültürün önemli parçalarından dil unsurlarını ve tarih bilincini geliştirme yolunda büyük çaba gösterdi. Türk tarihi üzerine teoriler geliştirip arkeolojik kazılar başlattı. Türk dilinin yabancı dillerin etkisinden kurtulması, Türk dilinin gelişmesini sağlamak için çalıştı. Bu amaçla Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih kurumunun kurulmasına öncülük etti.

Mustafa Kemal bu çalışmaları yaparken hangi düşünürün fikirlerinden etkilenmiş olabilir?

.....

.....

.....

.....

21. Aşağıdaki şiir Mustafa Kemal Atatürk'ün fikir hayatını etkileyen aydınlardan Mehmet Emin Yurdakul'a aittir.

Vatan için her mihnete katlandılar;
Ölümleri tahkir eden şu şahitler
Türk İli'nin hayatını kazandılar
Bu memleket büyüklüğün vatanıdır;
Ellerinde silâhlarla ölenlerin,
Son nefeste ümitlerle gülenlerin,
Hakk'a kurban olanların Turan'dır.
Bu sâf ruhlar şu dünyadan ayrılırken
Yanık sesle "vatan!" diye haykırmıştır

Bu şiir Mustafa Kemal'de hangi duygunun uyanmasında etkili olmuştur?

.....

22. Aşağıda verilen kelimeleri uygun boşluklara yazınız.

Şam 5. Ordu

Vatan ve Hürriyet

İttihat ve Terakki

İstanbul Harp Akademisi

Askeri Ataşe

Hareket Ordusu'nda

meşrutiyeti

Picardi

Trablusgarp'ta

teşkilatçılık

vatanseverlik

Mustafa Kemal 1905 yılında .....mezun olmuştur.

Mustafa Kemal, ilk görev yeri..... kurmay yüzbaşı olarak atanmıştır.

Mustafa Kemal ilk görev yerinde ülke sorunlarına çözüm bulmak için .....
..... Cemiyeti'ni kurmuştur.

İtalya'nın sömürge amacıyla işgal ettiği..... gönüllü olarak gitmesi Mustafa Kemal'in .....kişilik özelliğini gösterir.

Mustafa Kemal, ...ortadan kaldırmak amacıyla başlayan isyanı bastırmak için kurulan .....görev yapmıştır.

Osmanlı ordusunu temsilen Fransa'da yapılan ..... Manevralarına gözlemci olarak katılmıştır.

Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısını ..... elde etmiştir.

23. Aşağıdaki cümlelerin doğru mu, yanlış mı olduğunu tablo üzerinde (X) işareti koyarak belirtiniz.

DOĞRU	YANLIŞ	CÜMLELER-İFADELER
		Mustafa Kemal, İstanbul Harp Akademisi'nden mezun olunca Kurmay Yüzbaşı olarak Şam 5. Ordu'da göreve başlamıştır.
		Mustafa Kemal, Trablusgarp, Derne, Tobruk ve Bingazi'de İtalya'ya karşı mücadele etmiştir.
		Mustafa Kemal Selanik'te İttihat ve Terakki Partisi'ni kurmuştur.
		Mustafa Kemal'in ilk askerî başarısı Trablusgarp Savaşı'dır
		Mustafa Kemal'in Şam'da Vatan ve Cemiyeti'ni kurması onun teşkilatçı ve liderlik kişilik özelliğini gösterir.
		Osmanlı Devleti, Afrika'daki son toprağını Atina Antlaşması ile Yunanistan'a bırakmıştır.
		Mustafa Kemal, Picardi'de yapılacak askeri manevraları izlemesi için 1910 yılında Almanya'ya gönderildi.
		Mustafa Kemal ordunun siyasetten ayrılması gerektiğini düşündüğü için İttihat ve Terakki Cemiyeti'nden ayrılmıştır.
		İstanbul'da başlayan 31 Mart Vakası ulusal egemenliği savunmuştur.
		Mustafa Kemal'in 31 Mart Vakası'nın bastırılmasında görev alması yenilik taraftarı olduğunu gösterir.

24. Aşağıda Mustafa Kemal ile ilgili bilgiler verilmiştir. Bu bilgiler ile olayları eşleştiriniz.

GELİŞMELER	
1	İlk askeri başarısını kazandığı yer
2	Meşrutiyet karşıtlarının başlattığı isyan
3	Mustafa Kemal'in Şam'da kurduğu cemiyet
4	Osmanlı'nın Afrika'daki son topraklarını kaybettiği antlaşma
5	Mustafa Kemal'in Trablusgarp'ta savaştığı yerler
6	Mustafa Kemal'in Kurmay Başkanlık yaptığı ordu
7	Mustafa Kemal'in "ordu-siyaset" çekişmesi nedeniyle ayrıldığı cemiyet
8	Askeri ataşe olarak görev yaptığı şehir

OLAYLAR	
A	Vatan ve Hürriyet Cemiyeti
B	Trablusgarp Savaşı
C	Mondros Ateşkes Antlaşması
Ç	Derne, Tobruk ve Bingazi
D	Hareket Ordusu
E	Sofya
F	Selanik, Manastır ve Sofya
G	Uşi Antlaşması
Ğ	İttihat ve Terakki Cemiyeti
H	31 Mart Vakası

1-	2-	3-	4-
5-	6-	7-	8-

25. Aşağıdaki kutucuklarda Mustafa Kemal'in askerlik hayatıyla ilgili kavramlar verilmiştir. Kutucuk numaralarını kullanarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1 Şam 5.Ordu	2 Vatan ve Hürriyet Cemiyeti	3 Hareket Ordusu	4 İttihat ve Terakki Cemiyeti
5 Uşi Antlaşması	6 Trablusgarp	7 Picardi Manevraları	8 Vatanseverlik
9 Diplomasi	10 Teşkilatçılık	11 Sofya	12 Kurmaya Yüzbaşı

a- Hangileri Mustafa Kemal'in ilk görev yeri ile ilgilidir?

.....

b- Hangileri İtalya'nın sömürge arayışı için işgal ettiği yerle ilgilidir?

.....

c- Hangileri Mustafa Kemal'in Selanik'teki görevleriyle ilgilidir?

.....

d- Hangileri Mustafa Kemal'in kişilik özellikleridir?

.....

e- Hangileri Osmanlı toprakları dışındaki görevleriyle ilgilidir?

.....

f- Hangileri Mustafa Kemal'in askerlik deneyimlerini arttırmasını sağlamıştır?

.....

g- Hangileri Mustafa Kemal'in siyasi faaliyetlerine örnektir?

.....

h- Hangileri Mustafa Kemal'in askeri atışe olarak görev yaptığı yerlerdendir?

.....

26. Aşağıda Mustafa Kemal'in düşünce yapısını etkileyen kişilere ait özellikler verilmiştir.

Verilen düşünceleri ait olduğu isim ile eşleştiriniz.

A	1897 tarihli Osmanlı-Yunan Savaşı sırasında Yurt ve ulus sevgisini dile getirdi. Şiirlerinde adalet ve özgürlük kavramları ön plana çıkardığı şiirleriyle Mustafa Kemal'i etkilemiştir.		Ziya GÖKALP
B	Milliyetçilik ve Türkçülük üzerine yazdığı eserlerle Mustafa Kemal'i etkilemiştir. Eserleri arasında Türk Töresi, Türk Medeniyeti Tarihi gibi eserler vardır.		Mehmet Emin YURDAKUL
C	Vatan şairi olarak bilinir. Vatan sevgisi üzerine yazdığı şiirlerle Mustafa Kemal'i etkilemiştir.		Tevfik Fikret
D	Türkçülük akımını savunan şiirler yazmıştır. "Milli Şair" olarak bilinir. Mustafa Kemal'i millî kültür, millî birlik ve beraberlik alanlarında etkilemiştir.		Namık Kemal

27. Aşağıda Mustafa Kemal'e ait bazı sözler verilmiştir. Mustafa Kemal'in bu sözlerinden hangi kişilik özelliklerine ulaşılabilir.

Ben size taarruzu emretmiyorum. Ölmeyi emrediyorum. Biz ölünceye kadar geçecek zaman içinde yerimize başka kuvvetler ve komutanlar geçebilir.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bugün günün ağardığını nasıl görüyorsam uzaktan bütün Doğu milletlerinin de uyanışını öyle görüyorum. Bağımsızlık ve hürriyete kavuşacak daha çok kardeş millet vardır.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

...Ancak hür fikirli insanlardır ki vatanlarına faydalı olabilirler, onlardır ki vatanlarını kurtarıp muhafaza etmek kudretine malik olurlar....

.....

.....

.....

.....

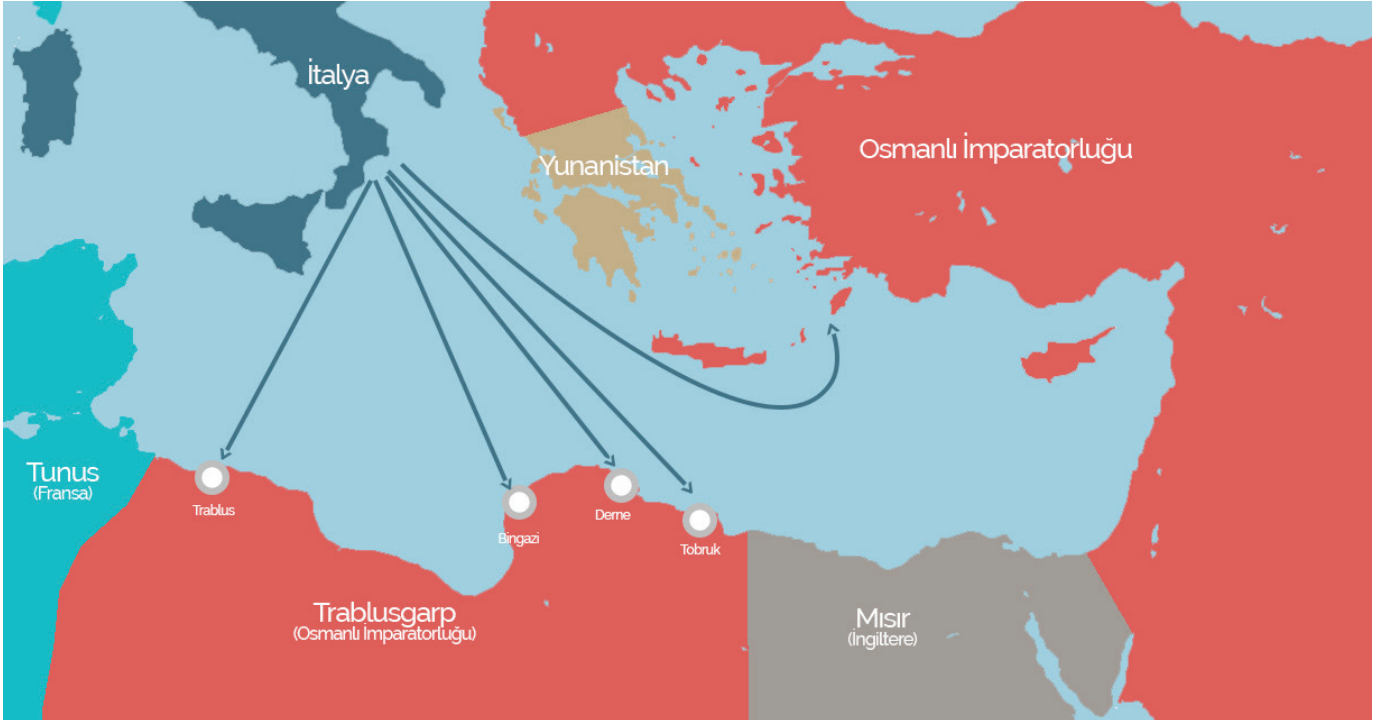
.....

.....

.....

.....

28. Haritada İtalya'nın Trablusgarp'ı ve bazı Ege adalarının işgali gösterilmiştir.

Aşağıdaki soruları haritayı kullanarak cevaplayınız.

1. İtalya'nın Trablusgarp'ta işgal ettiği yerler nerelerdir?

2. Osmanlı Devleti, Trablusgarp'a kara yoluyla asker gönderebilir mi? Nedenleriyle açıklayınız.

3. İtalya'nın Trablusgarp'ı işgal etmek istemesinin nedenleri nelerdir?

29. Osmanlı Devleti'nin tarihi boyunca aldığı en büyük yenilgilerden biri olan Balkan Savaşları, Osmanlıların yüzyıllardır ana vatan olarak gördükleri Rumeli topraklarını terk ederek, Anadolu'ya çekilmesi ile sonuçlanmıştır. 1877 - 1878 Osmanlı - Rus Savaşı'ndan sonra 1912 - 1913 Balkan Savaşları da Rumeli Türklüğü için sabrın, direncin ve tahammülün son sınırı olmuş ve Türklerin büyük kitleler halinde Anadolu'ya göç etmesiyle sonuçlanmıştır. Daha önceki tarihlerde gerçekleşen göçlerde Balkanlardaki yerleşim merkezleri de göçmenler için bir sığınak oluştururken, Balkan yenilgisi sonucunda göçmenlerin tek sığınakları Anadolu toprakları olmuştur.

Buna göre Balkan Savaşları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin büyük yenilgilerinden biri olarak kabul edilmiştir.
- B) Savaş sonrasında Anadolu'ya büyük Türk göçleri gerçekleşmiştir.
- C) Osmanlı Devleti Balkan Savaşları sonunda Bulgaristan'dan Sofya'yı geri almıştır.
- D) Osmanlı Devleti'nin Anadolu toprakları göçmenler için tek sığınak haline gelmiştir.

30. Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ ittifakını engelleyemeyen, hatta Balkan kiliseleri arasındaki ihtilafları ortadan kaldırarak bu ittifaka dolaylı da olsa zemin hazırlayan Osmanlı Hükümeti, savaşı önleyebilecek diplomatik adımları da atamamıştır. Bunun neticesinde, aynı anda dört Balkan ülkesi ile savaşmak zorunda kalmıştır. Hükümetin, 150.000 kişilik talimli ve tecrübeli kişilerden oluşan muazzam ordusunu büyük devletlere iyi niyet gösterisi olarak terhis etmiş olması, Anadolu içlerindeki birliklerin cephelere yetiştirilememesi ve ordu içindeki siyasi çekişmeler gibi sebeplerden ötürü, Osmanlı ordusu kısa bir süre içinde her cephede yenilgiye uğramıştır. Balkan devletlerinin ganimet paylaşımında anlaşamamaları nedeniyle çıkan İkinci Balkan Savaşı sonucunda, ancak Edirne geri alınabilmiştir.

Yukarıdaki metinden hangisine ulaşamaz?

- A) Balkan devletleri arasında ittifaklar oluşmasında Rusya önderlik etmiştir.
- B) Osmanlı'nın Balkan kiliseleri arasındaki ihtilafları ortadan kaldırması ittifak kurmalarını kolaylaştırmıştır.
- C) Savaşın kaybedilmesinde hükümetin orduda terhis işlemleri yapmasının da payı vardır.
- D) Osmanlı ordusunda siyasi görüş ayrılıkları savaşın kaybedilmesinde etkili olmuştur.

31. Balkan Savaşının sebepleriyle ilgili olarak,

- I. Fransız İhtilaliyle yayılan milliyetçilik akımının etkisi
- II. Balkan Devletlerinin büyük devletlerce kışkırtılması
- III. Osmanlı - Alman yakınlaşmasından rahatsız olan İngiltere'nin Rusya'nın Balkanlardaki politikalarına müdahale etmemesi

gelişmelerinden hangileri Osmanlı Devleti'nin uyguladığı dış siyasetle ilgilidir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

32. Mustafa Kemal Balkan Savaşlarından sonra Bulgaristan'ın başkenti Sofya'ya Askeri Ateşe olarak gönderildi. Buradaki görevi boyunca bir taraftan da Türklerin sorunlarıyla ilgilenmiş ve ayrıca Bulgar Parlamentosunun çalışmalarını yakından takip etmiştir. Düzenlenen maskeli baloya özellikle yeniçeri kıyafeti ile katılmıştır.

Buna göre Mustafa Kemal'in Sofya'da bulunduğu dönemde hangi alanda etkin olduğu söylenemez?

- A) Türk Kültürü   B) Siyasi ilişkiler   C) Askeri tecrübeler   D) Diplomatik ilişkiler

33. Balkan Savaşındaki yenilginin nedenlerini anlatan bir tarihçinin açıklamalarında; “Harbin İstanbul çevresinde meydana getirdiği sefalet ve ümitsizlik memleketin ruhsal durumunu cidden sarsmış ve hükümeti zaafa uğratmıştır.” ifadelerine yer vermiştir.

Yukarıda yapılan açıklamada yenilginin hangi nedenine vurgu yapılmıştır?

- A) Askerî   B) Ekonomik   C) Siyasi   D) Psikolojik

- 34.** Balkan Savaşları öncesi ile Balkan Savaşları sonrasına dair Osmanlı Devleti'nin batı sınırlarını gösteren haritalar verilmiştir.

Balkan Savaşları öncesi Osmanlı Devleti ve Balkan Devletlerinin sınırları

Balkan Savaşları sonrası Osmanlı Devleti ve Balkan Devletlerinin sınırları

Haritalar incelendiğinde Balkan Savaşları ile ilgili olarak hangisi söylenebilir?

- A) Balkan Savaşları sonrası Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki topraklarının tamamına yakını elinden çıkmıştır.
- B) I. Balkan Savaşlarında yer almayan Arnavutluk II. Balkan savaşında Osmanlı Devleti'ne karşı Balkan Devletleriyle birlik olmuştur.
- C) Balkan Savaşları sonrasında Yunanistan Balkan topraklarından pay elde ederken Ege Adaları konusunda oldukça zararlı çıkmıştır.
- D) I. Balkan Savaşında en fazla payı Bulgaristan aldığı için II. Balkan savaşı diğer Balkan Devletleri tarafından Bulgaristan'a karşı verilmiştir.

35. Avrupalı devletler zamanla bilimsel bilgiyi teknolojiye aktarır buhar gücüyle çalışan gemiler icat ettiler ve dokuma fabrikaları kurdular. Böylece Sanayi İnkılabı ortaya çıktı.

Verilen bilgiye göre Sanayi İnkılabının doğuşunda etkili olan temel gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Coğrafi Keşifler   B) Reform   C) Aydınlanma Çağı   D) Rönesans

36. Osmanlı topraklarında bulunan Üsküp'te yaşayan gayrimüslim bir vatandaş, aydın bir grubun; anayasa hazırlanması ve meclisin açılması gerektiğini açılacak bu mecliste azınlıklara da temsil hakkı verilmesi gerekliliğini savunduklarını gazetedeki haber olarak okumuş ve oldukça memnun kalmıştır.

Buna göre gazetede haberi verilen bir grup aydının savunduğu fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Batıcılık   B) Ümmetçilik   C) Türkçülük   D) Osmanlıcılık

37. Mustafa Kemal okul çağına geldiğinde anne ve babası arasında hangi okula gideceği tartışma konusu oldu. Çünkü annesi dini eğitim alması amacıyla Mahalle Mektebine yazılmasını isterken babası modern eğitim veren başka bir okula yazılmasını istiyordu.

Mustafa Kemal'in anne ve babasının bu tutumu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Meslek seçiminde yol göstermek istemişlerdir.
B) Eğitimine önem vermişlerdir.
C) İyi bir asker ve komutan olmasını hedeflemişlerdir.
D) Ticari hayata atılmasını amaçlamışlardır.

38. Mustafa Kemal, babasının vefatından sonra annesi ile birlikte dayısının yanına yerleşti. Dayısının köyünde, onun verdiği görevleri kardeşi ile birlikte yerine getiriyordu.

Mustafa Kemal'in çiftlik işlerini yerine getirmesi onun hangi özelliğinin gelişmesine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) İleri görüşlülük   B) Cesaret   C) Sorumluluk sahibi   D) Vatansever

39. Mustafa Kemal'in Manastır Askeri İdadisindeki öğrencilik yıllarında başlayan 1897 Osmanlı - Yunan Savaşında, Osmanlı Devleti sahada başarılı olup savaşı kazanmasına rağmen masa başında yapılan görüşmelerde savaş kaybedilmiştir. Bu durum Mustafa Kemal'i çok üzmüştür.

Yukarıdaki bilgiler Osmanlı Devleti'nin hangi alanda yetersiz olduğunu gösterir?

- A) Askerî   B) İktisadî   C) İdarî   D) Diplomasi

40. Mustafa Kemal, 1892 yılına gelindiğinde annesinin isteği ile Selanik Mülkiye Rüştiyesi'ne kaydoldu. Ancak Mustafa Kemal asker olmak istediği için bu sivil okula devam etmek istemedi ve annesinden habersiz girdiği askeri okul sınavını kazandı. Daha sonra annesinin rızasını alarak bu okulda öğrenimine devam etti.

Bu olay Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğini gösterir?

- A) Sabırlı B) Kararlı C) Planlı D) İleri Görüşlü

41. Mustafa Kemal'in Manastır Askeri İdadisi'ndeki eğitiminde onu fikri yönden etkileyen olaylar ve kişiler olmuştur. Bu kişilerin başında ona edebiyat ve şiir sevgisini aşılayan Ömer Naci gelmektedir. Ömer Naci sayesinde Harp Akademisi yıllarında etrafına topladığı arkadaşlarını güzel konuşmasıyla kısa zamanda tesiri altına alırdı.

Buna göre Ömer Naci'nin Mustafa Kemal'in hangi kişisel özelliğinin gelişmesine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Cesaretle konuşması
B) Hitabet sanatının gelişmesi
C) Vatansever özelliklere sahip olması
D) İleri görüşlü olması

42. Mustafa Kemal'in doğduğu yıllarda Osmanlı Devleti sınırları içerisindeki okullarda eğitim birliği yoktu, okullar medreseler, batı tarzı okullar, azınlık okulları ve yabancı okullar olmak üzere dört gruba ayrılıyordu.

Buna göre farklı tür okulların bulunması Osmanlı Devleti'ni nasıl etkilemiştir?

- A) Kültürel çatışmalara neden olmuştur.
B) Milliyetçilik akımından etkilenmemesini sağlamıştır.
C) Eğitimin gelişmesini sağlamıştır.
D) Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmıştır.

43. Selanik, Avrupa'nın etkisine açık olduğu için birçok kültürü içerisinde barındırmaktaydı. Farklı dil, din ve kültürden insanların kaynaşarak bir arada yaşadığı bir şehir kimliğindeydi. Şehirde Türk okullarının yanında pek çok yabancı okulda bulunmaktaydı.

Buna göre Selanik'le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Eğitim - öğretim birliği sağlanmıştır.
B) Türkler çoğunluğu oluşturmaktadır.
C) Zengin bir kültürel ortam vardır.
D) Batıdan en çok etkilenen şehirdir.

44. İttihat ve Terakki Cemiyeti tarafından II. Meşrutiyet döneminde uygulanmak istenen düşünce anlayışıdır. Çok uluslu bir devlette uygulama şansı olmayan bu akıma göre Türk kültürü korunacak ve geliştirilecek, ülkeyi yöneten kesim ise Türklerden oluşacaktı. Türkçülük düşüncesi, İttihatçılar tarafından Balkan Savaşları ve sonrasında ön planda tutulan bir politika haline geldi.

Verilen bilgilere göre Türkçülük akımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Irk üstünlüğüne önem vermiştir.
- B) Çok kültürlülüğü savunmuştur.
- C) Türk milli kültürünü ön plana çıkarmıştır.
- D) Meşrutiyetle birlikte ortaya çıkmıştır.

45. 19. yüzyılın başından itibaren Osmanlı Devleti'nde yaşayan azınlıklar, Fransız İhtilali'nin ortaya çıkardığı milliyetçilik düşüncesinin etkisi ve Avrupalı Devletlerin desteği ile ayaklandılar. Başlayan bağımsızlık isyanları sonucu devlet Balkanlar'da önemli ölçüde toprak kaybetti ve daha da zayıfladı. Sırp, Bulgarlar, Karadağlılar ve Yunanlar gibi Balkan milletleri bağımsızlık kazanarak Osmanlıdan ayrıldılar.

Bu bilgiler dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Önemli ölçüde toprak kayıpları yaşanmıştır.
- B) Balkanlardaki hâkimiyet tamamen kaybedilmiştir.
- C) Fransız İhtilalinden olumsuz etkilenilmiştir.
- D) İsyânların çıkmasında Avrupalı devletlerinin etkisi vardır.

46. "Osmanlı Devleti kuruluşundan 18. yüzyıla kadar dünya devletleri arasındaki güçlü konumunu ve üstünlüğünü korumayı başardı. Fakat bu yüzyıldan sonra hem devlet içindeki hem de Avrupa'daki değişikliklerin etkisiyle gücünü kaybetmeye başladı. Ülkenin kötü yönetilmesi, Fransız İhtilali sonucu ortaya çıkan milliyetçilik akımının etkisiyle yaşanan toprak kayıpları ve Avrupa'daki teknolojik gelişmelerin yeterince takip edilememesi gibi olaylar Osmanlı gibi bir devletin yıkılma sürecini hızlandırdı."

Yukarıdaki bilgilere göre Osmanlı Devleti'nin 20. yüzyılda dağılmaya başlamasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

- A) Avrupa'da meydana gelen değişimler
- B) Teknolojik gelişmelerin takip edilememesi
- C) Avrupalı Devletlerin Osmanlı'yı parçalamak istemesi
- D) Azınlık isyanları sonucunda yaşanan toprak kayıpları

47. Tanzimat'ın ilanından sonra Avrupa'ya gönderilen öğrenciler burada Fransız İhtilalinin etkisi ile yönetim alanında ortaya çıkan değişimleri ve kralın yanında bir de halk tarafından seçilen meclisin bulunduğunu gördüler. Ülkeye dönen ve Jön Türkler olarak adlandırılan bu grup devletin dağılmasını engellemek için Meşrutiyet adı verilen bu yönetim biçimini Osmanlı'da da uygulamak istediler. Bu düşünce doğrultusunda çalışmalara başlayan Jön Türkler, Meşrutiyet'in ilan edilmesini sağladılar.

Verilen bilgilere göre Jön Türklerle ilgili olarak hangisi söylenemez?

- A) Avrupa'da meydana gelen değişimlerden etkilendikleri
- B) Osmanlı'nın dağılmasını engellemek istedikleri
- C) Yönetim şeklinin değişmesini istedikleri
- D) Padişahı tahttan indirerek meclisi açtıkları

48.

Mustafa Kemal'in doğup büyüdüğü Selanik şehri çeşitli milletler ve dinlerden insanları bünyesinde barındırmaktaydı. Hatta Avrupa'nın en kalabalık Yahudi nüfusu bu şehirde yaşamaktaydı.

Verilenlerden, Selanik'in hangi alandaki özelliğine ilişkin çıkarımda bulunulabilir?

- A) Kültürel
- B) Siyasi
- C) Sosyal
- D) İktisadî

49. "...Evlerinin önü genişçeydi. Çocuklarla burada toplanır ve oynardık. O daima elinde bir kitapla vaktini geçirirdi. Arada sırada çıkan çocuk kavgalarında pencereden hakem vazifesi görür, gürültücüleri yatıştırır, barıştırırdı. Genellikle ağırbaşlıydı. Ancak latifeyi de çok severdi. "Mancık ile Bir Kavas" adlı sırttan atlamaca oyununa girmezdi. O yalnız düşen kalkanlarla eğlenirdi. Nasılsa bizim kafamız kızmış olacak ki, söz birliği ederek, onu karga tulumba etmeye teşebbüs ettik. Nihayet oyuna girmeye razı oldu ve sonuncu olarak sırayla eğilmiş çocukların üzerinden atladı, sona gelince dimdik ayakta durdu. Ne yaptysak olmadı, eğilmem dedi ve eğilmedi."

Metinde Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangilerine vurgu yapılmıştır?

- A) Liderlik - Planlılık
- B) Liderlik - Kararlılık
- C) Kararlılık - Cesaretililik
- D) Kararlılık - Gurura yer vermeme

50. Mustafa Kemal'in karakterini şekillendiren öğretmenlerden biri de tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bey'dir. Tevfik Bey derslerinde Türk tarihinin yanında, Fransız İhtilali ve düşünürlerinden de bahseder, öğrencilerinin ufkunu genişletir, coşku ve heyecanlarına ortak olurdu. Mustafa Kemal kendisinde tarihe karşı ilgi ve sevgi oluşturan bu öğretmeni hakkında "Kendisine minnet borcum var. Bana yeni bir ufuk açtı." diyerek ondan övgüyle bahsetmiştir.

Metne göre tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bey'in, Mustafa Kemal'in fikir dünyasının oluşmasında hangi katkıyı sağladığı söylenemez?

- A) Türk tarihine ait eserler okuması
- B) Avrupa'da gelişen olayların farkına varması
- C) Daha önce düşünemediği konularda fikirler edinmesi
- D) Türk tarihinin diğer uygarlık tarihlerinden üstün olduğunu anlaması

51. Mustafa Kemal'in fikir dünyasının oluşmasında Türk aydınlardan Namık Kemal, Ziya Gökalp, Tevfik Fikret, Mehmet Emin Yurdakul; yabancı aydınlardan Voltaire, Montesquieu ve Jean Jacques Rousseau etkili olmuştur.

Verilen bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Türk aydınlardan daha fazla etkilenmiştir.
- B) Türk ve Batılı düşünce adamlarından etkilenmiştir.
- C) Yabancı aydınlardan sadece milliyetçilik alanında etkilenmiştir.
- D) Vatanseverlik fikrini Tevfik Fikret'ten almıştır.

52. 1897 tarihli Türk - Yunan Savaşı çok çetin geçmiştir. Savaş alışılmışın dışında bir ay gibi kısa zamanda Osmanlı Devleti'nin zaferiyle sonuçlanmıştır. Türk kuvvetleri Teselya'yı ele geçirmiştir. Türk ilerleyişi karşısında Avrupalı Devletler harekete geçmiş ve Osmanlı Devleti'ni barış antlaşmasına zorlamıştır. Yapılan antlaşmaya göre Osmanlı Devleti ele geçirdiği Teselya'yı boşaltmıştır. Türkler savaşta uğradıkları zararları da tazmin edememiştir. Bir başka ifadeyle Türkler savaşın galibi fakat barışın mağlubu olmuştur.

Yukarıdaki metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti askeri alanda başarılar elde edebileceğini göstermiştir.
- B) Askeri bir zaferden siyasi başarısızlık sonucu istenilen sonuç alınamamıştır.
- C) Avrupalı devletlerin Yunanlıların yanında savaşa girmesi sonucunda Osmanlı Devleti barışı kabul etmiştir.
- D) Osmanlı Devleti diplomatik alanda başarısız olması nedeniyle hak ettiği bir barış antlaşmasını yapamamıştır.

53. Fransız İhtilali'yle yıkılmaz sanılan, hatta egemenlik hakkını tanrıdan aldıklarına inanılan mutlak krallıkların yıkılabileceği görülmüştür. Fransız Devrimi'nin özgürlükçü ve eşitliği savunan düşünce yapısı kıta Avrupasına ve diğer devletlere yayılmaya başlamıştır. Egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu kabul edilmiş, eşitlik, özgürlük ve adalet fikirleri benimsenmeye başlanmıştır. Fransız İhtilali'yle başlayan milliyetçilik ilkesi siyasi bir nitelik kazanarak çok uluslu devletlerin sonu olmaya başlamıştır. Fransız İhtilali'nden sonra dağınık halde bulunan milletler birlikler kurmaya çalışmışlar ve ihtilalin getirdiği düşünce yapısı evrensel noktalara ulaşarak Yeni Çağ kapanmış ve Yakın Çağ başlamıştır. Fransızların yayınladığı İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi dünya çapında benimsenmiştir.

Fransız İhtilali'nin sonuçlarından hangisi Mustafa Kemal'i demokratik bir tutum benimsemesi konusunda etkilediği söylenemez?

- A) Özgürlük   B) Adalet   C) Milli Egemenlik   D) Milliyetçilik

54. Millî egemenlik düşüncesi ilk defa 18. yüzyılda Fransız düşünürü Jean Jacques Rousseau tarafından ortaya atıldı. Düşünceleri sayesinde baskıcı hükümdarlara karşı bireylerin hak ve hürriyetlerini teminat altına almak için mücadeleler başlatıldı. Bu amaçla "Toplum Sözleşmesi" adlı eserini yazdı. Rousseau; yurttaşı, ortak benliği, halkı, devleti yaratan bir toplum sözleşmesini ve bu sözleşmeye toplumdaki her bireyin dâhil olması gerektiğini vurgular. Rousseau, halk olmanın temelinde egemenliğin var olması gerektiğini savunur. Yasaların olmadığı bir yerde devletten söz edilemeyeceğini vurgular. Yasaların, halkın tümü için geçerli olması gerektiği inancındadır. Rousseau'ya göre yurttaşlar olmadan erdem, erdem olmadan özgürlük, özgürlük olmadan devlet olamaz. Devletin iktidara değil, halka ait olduğunu ve ulus - devlet anlayışını benimser.

Buna göre Jean Jacques Rousseau'nun,

- I. Eşitlik
- II. Milli devlet
- III. Ulusal hâkimiyet
- IV. Hukuk devleti olma

kavramlarından hangileri ile Mustafa Kemal'i etkilediği söylenebilir?

- A) I ve II.   B) I, II ve III.   C) II, III ve IV.   D) I, II, III ve IV.

55. Mustafa Kemal'in etkilendiği yazarlardan biri Mehmet Emin Yurdakul'dur.

CENGE GİDERKEN

Ben bir Türk'üm; dinim, cinsim uludur;

Sinem, özüm ateş ile doludur.

İnsan olan vatanının kuludur.

Türk evladı evde durmaz giderim.

...

Tanrım şahit, duracağım sözümde;

Milletimin sevgileri özümde;

Vatanımdan başka şey yok gözümde.

Yâr yatağın düşman almaz, giderim.

...

Mehmet Emin Yurdakul'un bu şiiri Mustafa Kemal'i hangi yönden etkilediği söylenebilir?

A) Milliyetçilik

B) İslamcılık

C) Osmanlıcılık

D) Milli Egemenlik

56. Siyasi çekişmeler orduyu da çeşitli gruplara bölmüştü. Subaylar arasında doğan husumet vatan savunması için omuz omuza çarpışabilmeyi bile engelleyecek durumdaydı. Bunlar yetmiyormuş gibi, Balkanlardaki gerginliğin artması üzerine büyük devletlerin "Balkanlarda bir harp çıksa dahi Balkanlardaki statükonun değiştirilmeyeceği" yolundaki beyanatlarına aldanarak, 70.000 yetişmiş er, harbe girmesi her an muhtemel olan iki ordudan terhis edildi.

Verilen bilgilere göre Balkan Savaşı'nın kaybedilme sebepleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

A) Osmanlı savaş gücünün zayıflatılması

B) Ordu içindeki siyasi kutuplaşmanın getirdiği olumsuz ortam

C) İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin takip etmiş olduğu yanlış siyaset

D) Osmanlı Devletinin, Avrupalı devletlerden gelen mesajlara göre davranması

57. Coğrafi Keşifler ile Dünya ticaret yolları okyanuslara kaymış ve Osmanlı Devleti bu ticaretin gerisinde kalmıştı. Çeşitli kanallarla batıdan gelen bol altın ve gümüş Osmanlı parasının değerini düşürmüştü, Türk ham maddeleri Avrupalı alıcılar için çok ucuz hale gelmiş ve yerli sanayi yıkılmaya başlamıştı. Avrupa Endüstri Devrimi'nin baskısı özellikle özellikle 19. yüzyılın başından itibaren Osmanlı ekonomisinde tahrip edici etkisini göstermiştir. Dokuma sanayisinde İşkodra'da 1812 yılında 200, Tırnova' da 2000 tezgah çalışırken, 1831'de İşkodra'da tezgah adedi 40'a, Tırnovada ise 200'e düşmüştür. Endüstrinin diğer kolları da aynı şekilde çöküş içerisindeydi.

Yukarıda verilenlere göre,

I. Osmanlı parası değer kaybetmiştir.

II. Üretim yapan el tezgâhlarının sayısı azalmıştır.

III. Osmanlı tüccarlarının Avrupa ile ekonomik rekabet gücü artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I.

B) I ve II.

C) II ve III.

D) I, II ve III.

58. Osmanlı Devleti 1838 yılında İngiltere ile imzaladığı Balta Limanı Antlaşması ile Avrupa malları Osmanlı pazarlarına gümrüksüz girebilecekti. Zaten zayıf olan Osmanlı sanayisi Avrupa malları karşısında savunmasız hale gelmişti. Yerli esnafın ürettiği mallar satılamaz olmuş, üretim durmuş ve ödemeler yapılamaz hale gelmişti. Dış borçlar ile ayakta durmaya çalışan ekonomi sonunda iflas etmiş ve 1881 yılında Düyun-u Umumiye kurulmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin durumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Esnaf el tezgâhlarında üretimi arttırmıştır.
- B) Devletin gelir vergileri artış göstermiştir.
- C) Osmanlı toprakları açık pazar haline gelmiştir.
- D) Osmanlı üretilen işlenmiş mallar Avrupa'ya satılmaya başlanmıştır.

59. Osmanlı Devleti'nde İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin yaptığı çalışmalar sonucu padişah II. Abdülhamit, Meclisi yeniden açmıştı. II. Meşrutiyet'in ilanı ile Anayasa yeniden yürürlüğe girmiş ve özgür bir ortam oluşturulmaya çalışılmıştır. Bu durumdan hoşlanmayan bazı çevreler İstanbul'da ayaklanma başlattı. Bu ayaklanma ile ülkede gerilim artmış rejim tehlikeye düşmüştür. Bu ayaklanma Mustafa Kemal'in de Kurmay Başkanlığı'nı yaptığı Hareket Ordusu tarafından bastırılmıştır.

Bu ayaklanma ile ilgili olarak,

- I. Rejim karşıtlarının düzenlediği bir ayaklanmadır.
- II. İsyancılar halkın yönetime katılmasını istemektedir.
- III. Mustafa Kemal demokrasiden yana tavır sergilemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve III.
- D) I, II ve III.

60. Osmanlı Devleti dağılmayı önlemek amacıyla Tanzimat Fermanı'nı yayınlamış böylece herkesin can, mal ve namusu kanunla güvence altına alınmıştır. Ayrıca Islahat Fermanı ilan edilerek gayrimüslimlere fazladan haklar verilmiştir. Buna rağmen ayrılıkçı ayaklanmalar engellenememiştir. Osmanlı aydınlarına göre bunun nedeni olarak padişahın yönetimde tek söz sahibi olmasıydı. Padişahın halk tarafından denetlenmesi gerektiğine inanan Jön Türkler, Meşrutiyet'in ilan edilmesini sağlamışlardır.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisinin hedeflendiği söylenemez?

- A) Kanun üstünlüğü ile toplumsal huzuru sağlamak
- B) Tamamen halk egemenliğine dayalı bir yönetim kurmak
- C) Azınlıkların devlete olan bağlılıklarını arttırmak
- D) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü korumak

61. Osmanlı Devleti Fransız İhtilâli'nin ortaya çıkardığı milliyetçilik akımından olumsuz etkilenmiş ve geniş toprak kayıpları yaşamıştır. Bir yandan Balkan ulusları bağımsızlıkları için ayaklanırken, diğer yandan bazı Arap aşiretleri Avrupalı Devletlerin de kışkırtmaları sonucu bağımsızlık ümidiyle Osmanlı'ya karşı mücadele etmişlerdi. Osmanlı Devleti aydınları dağılmayı önlemek amacıyla Osmanlıcılık, Türkçülük, İslamcılık ve Batıcılık gibi fikir akımları ortaya koydular.

Yukarıda verilen bilgiler dikkate alındığında,

- I. Osmanlı Devleti çok uluslu bir yapıya sahiptir.
- II. İslamcılık fikri amacına ulaşamamıştır.
- III. Siyasi varlıkta birlik amaçlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.   B) I ve III.   C) II ve III.   D) I, II ve III.

62. Selanik, taş duvarları, sarmaşıklı dar sokakları ve denize nazır bahçeli evleri ile tipik bir Osmanlı kenti idi. Batı ile etkileşiminde önemli bir konuma sahipti. Bazı Avrupa başkentler ile demiryolu bağlantısı bulunan kentin, işlek bir limanının bulunması önemini daha da arttırıyordu. Sokaklarında çocuk cıvıltıları, çan sesleri ve göğe yükselen minarelerdeki ezan sesleri ahenk içindeydi. Gazeteler, dergiler basılır, kitaplar burada yayınlanırdı. Batılı fikirler burada bu kentte yayılmaya başlar ve Osmanlı'ya ulaşırdı.

Buna göre Selanik kentinin hangi özelliği hakkında bilgi verildiği söylenemez?

- A) Siyasi   B) Sosyal   C) Askerî   D) Kültürel

63. Fransız İhtilâli'nin etkileri Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkiledi. Milliyetçilik akımı ve Avrupalı devletlerin de kışkırtmalarıyla Bulgar, Sırp ve Yunanlılar bağımsızlıklarını kazanmak için Osmanlı'ya karşı ayaklandılar. Osmanlı yöneticileri dağılmayı önlemek için bazı fikir akımları ortaya atılar. Osmanlıcılık fikri doğrultusunda Tanzimat Fermanı imzalandı ve herkesin canı, malı, namusu kanunla güvence altına alındı. Islahat Fermanı ile azınlıklara daha fazla haklar verildi. Daha sonra Meşrutiyet ilan edilerek kısmen de olsa halkın yönetime katılması sağlanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Azınlıkların devlete olan bağlılığını arttırmak
- B) Azınlıklara Müslümanlarla eşit haklar vermek
- C) Devletin bütünlüğü için azınlık isyanlarını önlemek
- D) Sadece gayrimüslimlerin kamu hizmetine girmelerini sağlamak

64. Sanayi İnkılabının etkisiyle üretimde kol gücünün yerini makineler almaya başladı. Makineler sayesinde üretim hızla arttı. Hızlı üretimle birlikte ham madde ve pazar ihtiyacı ortaya çıktı. Sanayileşmiş devletler ihtiyaçlarını karşılamak için sömürge yarışına girdiler. Devletlerarası gruplaşmalar ve daha fazla sömürge elde etmek ve var olan sömürgeleri de korumak amacıyla silahlanma yarışı ortaya çıktı. Sanayileşmiş devletler ihtiyaç duydukları ham maddeyi geri kalmış devletlerden alıp ürettikleri ürünleri yine bu devletlere sattılar.

Buna göre Sanayi İnkılâbı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Küçük esnaf ve atölyeler önemini kaybetmiştir.
- B) Fabrikalarda makine kullanımı ile üretim şekli değişmiştir.
- C) Makine gücü ile üretim maliyetleri arttı ve fiyatlar yükselmiştir.
- D) Ham madde ve pazar arayışı sömürgecilik yarışını başlamıştır.

65. Selanik önemli bir liman kenti olmakla birlikte demiryolu ile Avrupa başkentlerine de bağlanmaktaydı. İşlek bir liman ve birçok fabrikanın bulunduğu kentte canlı bir ekonomik hayat yaşanıyordu. Bunun yanı sıra Avrupa'da ortaya çıkan fikirler Selanik üzerinde Osmanlı'da yayılma imkânı buluyordu. Aydınlar, yenilikçi fikirlerini yaymak için bu kentte gazete dergi ve kitaplar basıyordu. Okuryazar oranının fazla olduğu, farklı dinden ve ırktan insanların bir arada yaşadığı Selanik, Avrupa'daki gelişmelerin yakından takip edildiği ve batı ile etkileşimin yoğun yaşandığı bir şehirdi.

Buna göre Selanik ile ilgili olarak,

- I. Ticaret kentidir.
- II. Çok uluslu bir yapıya sahiptir.
- III. Zengin bir kültürel hayat yaşanmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

66. Fransız İhtilali sonucu ortaya çıkan milliyetçilik akımının etkisiyle Osmanlı Devleti'ndeki azınlıklar bağımsızlıklarını kazanmak için isyan ettiler. Osmanlı aydınları bu isyanları önlemek ve devletin dağılmasının önüne geçmek için bazı çalışmalar yürütmüştür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde dağılmayı önlemeye yönelik çabalardan biri değildir?

- A) Düyun-u Umumiye'nin kurulması
- B) Islahat Fermanı'nın ilan edilmesi
- C) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi
- D) Meşrutiyet'in ilan edilmesi

67. Mustafa Kemal Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'nin kuruluş gerekçelerini arkadaşlarına şu sözlerle ifade etmiştir: "Bu talihsiz memlekete karşı önemli görevlerimiz vardır. Onu kurtarmak tek hedefimizdir. Bugün Makedonya'yı ve bütün Rumeli topraklarını vatan bütünlüğünden ayırmak istiyorlar. Millet, baskıcı ve zorba yönetim altında yok oluyor. Hürriyet olmayan bir memlekette ölüm ve yok olma vardır. Her ilerlemenin ve kurtuluşun anası hürriyettir. Eskimiş çürük yönetimi yıkmak, milleti hâkim kılmak, özetle vatani kurtarmak için sizi göreve çağırıyorum."

Mustafa Kemal bu sözü ile aşağıdakilerden hangisine vurgu yapmıştır?

- A) Bağımsızlığa B) Barışa C) Yeniliklere D) Millet sevgisine

68. Sömürge arayışındaki İtalya'nın Trablusgarp'ı işgali üzerine bölgeye gizlice giden genç Osmanlı subayları Mustafa Kemal, Enver Paşa, Fuat Paşa, Nuri Paşa ve Fetih Paşa bölgedeki yerel halkı örgütledi ve İtalya'ya karşı saldırıya geçti. Bu direniş hareketi, İtalyanların beklemedikleri kadar güçlüydü. Böylece Osmanlı Devleti yoktan var ettiği ordusuyla İtalyanlara karşı kıyasıya bir mücadeleye girişti. Mustafa Kemal, bu mücadele sırasında 22 Aralık'ta büyük bir başarı elde ederek Tobruk Savaşı'nı kazandı.

Metne göre,

- I. İtalya, ekonomik nedenlerle Osmanlı toprağını işgal etmiştir.
II. Osmanlı subayları vatanseverlik duygusuyla hareket etmişlerdir.
III. İtalyanlar beklemedikleri bir direnişle karşılaşmışlardır.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) I, II ve III.

69. 1908 yılında İkinci Meşrutiyet ilan edildiği zaman Mustafa Kemal, Selanik'te askerlik görevini sürdürmekte, bir yandan da İttihat ve Terakki Cemiyeti içinde çalışarak İstanbul'daki siyasi gelişmeleri yakından izlemekteydi. Mustafa Kemal, Meşrutiyet'in ilanını ve sonrasında yapılanları yeterli görmüyor; memlekette daha büyük ve daha köklü değişikliklerin gerçekleştirilmesi gereğine inanıyordu. Fakat kendisinin görüşleri İttihat ve Terakki Cemiyeti ileri gelenlerinin görüş ve düşüncelerine uymadı. Buna rağmen fikirlerini söylemekten ve yetkilileri uyarmaktan da çekinmedi.

Paragrafta Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliği vurgulanmıştır?

- A) İleri görüşlülüğü B) Açık sözlülüğü C) Çok yönlülüğü D) Yöneticiliği

70.

1	Çanakkale Cephesi'nde düşmanın nereden karaya çıkarma yapacağını önceden bilmesi	a	Yeniliklere açık
2	Trablusgarp Savaşına gönüllü olarak katılması	b	Vatanseverlik
3	31 Mart Vakasında Hareket Ordusu içerisinde yer alıyor olması.	c	İleri görüşlü

Yukarıdaki tabloda yer alan olaylar göz önünde tutulduğunda Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinin doğru eşleştirildiği seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

A) (1-a) (2-b) (3-c)

B) (1-c) (2-a) (3-b)

C) (1-c) (2-b) (3-a)

D) (1-a) (2-c) (3-b)

71. Ağustos 1914'te Birinci Dünya Savaşı başladıktan sonra İttihatçıların Almanlarla anlaşmasını acı bir şekilde eleştirir. Hatta Alman Ordularının zafer yürüyüşleri yaptıkları günlerde savaşı kaybedeceklerini söyler. Osmanlı'nın savaşa girmesi üzerine, ısrarla ordu içinde rütbesine uygun bir görev verilmesini ister. Enver Paşa, "Orduda sizin için daima bir görev vardır. Ancak Sofya Ataşeliği, daha önemli olduğu için orada bırakıyoruz" şeklinde cevap verir. Mustafa Kemal cevabında "Yurt savunmasından daha önemli ve yüce bir görev olamayacağını, arkadaşları cephede vururken kendisinin Sofya'da kalamayacağını, eğer birinci sınıf subay olmak yeteneğinde değilse, kanaatini açıkça bildirmesini ister." Yazılı ve sözlü ısrarları üzerine, 29 Kasım 1914'te 1.Tümen Komutanlığına atanır.

Metindeki bilgiler dikkate alındığında Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisine ulaşamaz?

A) İleri görüşlülük

B) Vatanseverlik

C) Kararlılık

D) Teşkilatçılık

72. 1870 yılında siyasi birliğini tamamlayan ve sanayisi hızla gelişen İtalya, sömürgeciliğe yöneldi. Coğrafi konum olarak kendisine yakın ve zayıflamış Osmanlı Devleti'nin toprağı olan Trablusgarp'a göz dikti. Büyük devletlerden buranın işgali konusunda onay alan İtalya, 1911 yılı Eylül ayı sonunda Trablusgarp'ı işgal etti. Osmanlı Devleti bu işgale doğrudan müdahale edemedi. Mısır, İngiliz işgali altında olduğu için karadan, donanmanın yetersizliğinden dolayı da denizden Trablusgarp'a yardım gönderilemedi. Aralarında Mustafa Kemal'in de bulunduğu genç subaylar, gönüllü olarak bölgeye gittiler. Burada halkı örgütleyerek İtalyanlara karşı büyük bir direniş başlattılar. Mustafa Kemal, Derne ve Tobruk bölgelerinde İtalyanlara karşı önemli başarılar kazandı.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) 19. yüzyılda, Osmanlı Devleti'nin toprakları sömürgeci devletlerin hedefi haline gelmiştir.
 B) İtalya'nın, Trablusgarp'ı işgal etmesinde Osmanlı Devleti'nin genel durumu da etkili olmuştur.
 C) Mustafa Kemal ve genç subaylar halkı örgütleyerek İtalya'nın Trablusgarp'ın işgalini engellemiştir.
 D) Osmanlı Devleti, işgali engellemeye çalışmıştır.

73. Aşağıda Osman Nizami Paşa'nın, Mustafa Kemal ile ilgili sözleri verilmiştir.

Mustafa Kemal Harp Akademisi'nde iken onun üstün niteliklerini ilk keşfeden Osman Nizami Paşa olacaktı. Paşa, Ali Fuat'ın babası İsmail Fazıl Paşa'nın evinde kendisini mahcubiyetle dinleyen Mustafa Kemal ile konuşup şunları söylemişti: " (I) Mustafa Kemal Efendi oğlum görüyorum ki, İsmail Fazıl Paşa seni takdir etmek hususunda yanılmamış. Şimdi ben de onunla hemfikirim. (II) Sen bizler gibi yalnız Erkân-ı Harp zabiti olarak normal hayata atılmayacaksın. (III) Keskin zekân ve yüksek kabiliyetin memleketin geleceği üzere müessir olacaktır. (IV) Bu sözlerimi bir kompliman (hoşa giden söz) olarak alma, sen de memleketin başına gelen büyük adamların daha gençliklerinde gösterdikleri müstesna (benzeri az bulunan) kabiliyet ve zekâ emareleri görmekteyim. İnşallah yanılmamış olurum." Gelecek günler Osman Nizami Paşa'nın görüşlerini haklı çıkaracaktı.

Buna göre numaralanmış cümlelerin hangisinde Osman Nizami Paşa'nın Mustafa Kemal'in geleceği ile ilgili düşüncelerini destekleyici yönde bir açıklama bulunmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

74. Mustafa Kemal'i Manastır Askeri İdadisi'nde etkileyen gelişmeler yaşanmıştır. Bu okulda onu etkileyen önemli olaylardan biri 1897 yılında başlayan Osmanlı Devleti ile Yunanistan arasındaki Dömeke Savaşı'dır. Türk ordusu Yunan ordusunu yenilgiye uğratarak Atina'ya doğru ilerlemeye başlayınca Avrupalı Devletlerin, Yunanlıların lehine hareket etmeleri Osmanlı Devleti'nin mutlak zaferine engel olmuştu. Osmanlı Devleti'nin savaşı kazanmasına rağmen masada istediğini alamadı. Bu durum Mustafa Kemal'in gelecekle ilgili kaygılarını daha da artırmış, bu savaşla ilgili düşüncelerini "Gençlik hayatımın en heyecanlı günlerini yaşadım. Yaşımdan küçük olmasına rağmen bu savaşa katılmayı çok istemiştim. Az daha gönüllü müfrezelerin arasına katılıp gidecektim." diye ifade etmektedir.

Mustafa Kemal'in aşağıdaki sözlerinden hangisi bu metindeki açıklama ile doğrudan ilgili olabilir?

- A) Yurt toprağı! Her şey feda olsun sana. Kutlu olan sensin. Hepimiz senin için fedaiyiz.
B) Türk çocuğu atalarını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır.
C) Medeniyet öyle bir ışıktır ki, ona kayıtsız olanları yakar, mahveder.
D) Ey yükselen yeni nesil! İstikbal sizindir. Cumhuriyeti biz kurduk, onu devam ettirecek sizlersiniz.

75. Aşağıdaki tabloda Mustafa Kemal'in askerlik hayatıyla ilgili doğru "D", yanlış "Y" etkinliği verilmiştir.

		Doğru	Yanlış
I.	İstanbul Harp Akademisi'nden mezun olduktan sonra Sofya 5. Ordu'ya atanmıştır.		+
II.	31 Mart Olayı'nda Hareket Ordusu'nda Askeri ataşe görevinde bulunmuştur.	+	
III.	Balkan Savaşları sırasında Gelibolu'da görev yapması Çanakkale Savaşları'nda başarılı olmasını kolaylaştırmıştır.	+	
IV.	Trablusgarp'ın işgali üzerine bölgeye "Şerif" takma adıyla gitmiştir.		+

Verilen tabloya göre kaç numaralı maddelerin cevabı yanlış işaretlenmiştir?

- A) I ve II. B) II ve III. C) II ve IV. D) III ve IV.

76.

Verilen görsele göre Mustafa Kemal'le ilgili,

- I. İlk görev yerinden sonra Selânik'teki 3.Ordu'da görevine devam etmiştir.
- II. Diplomatik görevde bulunmuştur.
- III. Balkan Savaşları'nda, Gelibolu'ya Trablusgarp'tan gelmiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.   B) I ve III.   C) II ve III.   D) I, II ve III.

CEVAP ANAHTARI

1. a) Tevfik Fikret b) Duyunu Umumiye c) Balkan d) İttihat ve Terakki Cemiyeti e) Meşrutiyet karşıtları

2. 1.Yunanistan
2.Sorumluluk
3.Mahalle Mektebi - Şemsi Efendi Mektebi
4.Ömer Naci
5.Liderlik

3. D, Y, Y, D, Y

4. D, D, Y, D, D

5.

1	Islahat Fermanı ile kaldırılan vergi çeşididir.	6	ANAYASA
2	Milletvekilleriye eskiden verilen isimdir.	3	MEŞRUTİYET
3	Hükümdarın yanında halk meclisinin de bulunduğu yönetim biçimidir.		MECLİS
4	18. yüzyılda Avrupa'da ortaya çıkan ve her konuda akla öncelik tanıyan düşünce sistemidir.		OLİGARŞİ
5	Toplum düzenini daha iyi hale getirmek için yapılan değişikliklere verilen isimdir.	1	CİZYE
6	Bir devletin yönetim biçimini belirten, yasama, yürütme ve yargılama güçlerinin nasıl kullanılacağını gösteren, yurttaşların kamu haklarını bildiren temel yasadır.	4	AYDINLANMA
		2	MEBUS
		5	İNKILAP

6. 1- Londra Barış Antlaşması 2- Atina Antlaşması 3- İstanbul Antlaşması 4- Midye - Enez hattı
5- Doğu Trakya 6- Edirne 7- Arnavutluk 8- Bükreş

7. D, Y, D, Y, Y, D, Y, D

8. 6 - 4 - 5 - 7 - 8 - 3 - 2 - 1

9. KOZMOPOLİT / ÇOK ULUSLU

10. Osmanlı'da eğitim - öğretimde birlik yoktur.

11.

Z	K	E	Z	Ü	J	A	F	J	Z	R	I	T	S	A	N	A	M
Ü	J	G	G	L	I	K	S	X	T	G	T	G	H	F	R	Z	H
B	K	D	J	N	S	M	O	D	S	V	S	G	U	M	İ	I	B
E	A	U	S	Ö	E	V	F	Q	İ	H	Z	B	L	R	S	R	Y
Y	D	A	U	Y	L	P	Y	R	L	M	E	A	U	N	T	İ	C
D	R	E	V	K	A	F	A	M	A	V	R	E	K	E	A	L	C
E	İ	S	W	O	N	U	G	J	E	W	İ	K	O	Q	N	A	S
O	B	S	N	Ç	İ	D	X	J	D	F	A	W	P	K	B	R	Z
R	E	U	A	Z	K	Z	G	R	İ	H	T	P	R	X	U	L	C
A	Y	O	L	Z	A	H	D	G	C	İ	L	J	A	Y	L	W	T
L	C	R	V	J	S	C	I	L	S	C	O	A	H	E	B	V	Ü
D	K	İ	L	R	E	D	İ	L	U	A	V	N	K	Y	I	E	R
E	L	A	K	K	A	N	A	Ç	L	N	U	E	E	İ	S	E	K
J	Z	K	A	R	A	R	L	I	T	R	D	M	O	T	R	B	L
R	G	S	A	İ	D	A	D	İ	A	E	P	Ğ	C	Ş	S	M	Ü
B	A	T	I	C	I	L	I	K	N	M	U	E	E	Ü	W	E	K
M	A	T	E	M	A	T	İ	K	İ	Ö	G	T	B	R	E	P	V
T	L	K	B	K	P	V	J	D	B	A	L	K	A	N	L	A	R

12. D, D, Y, D, Y, D, D

13. 1 - Fransız ihtilali 2- Rönesans 3 - Sanayi İnkılabı 4 - Skolastik 5 - Milliyetçilik
6 - Orta çağ 7 - İhtilal 8 - Reform 9 - Kilise 10 - Sömürge

14. 1) Coğrafi Keşifler
2) Rönesans
3) Reform
4) Sanayi İnkılabı
5) Fransız İhtilali

15. 1) 31 Mart Olayı 2) İslamcılık 3) Duyun-u Umumiye 4) Tanzimat Fermanı 5) Kanun-i Esasi

16. D, Y, D, Y, D

17. 1- Annesinin geleneksel düşüncede olması ve eğitimini bu doğrultuda almasını istemesi, babasının yenilikçi düşüncede olması ve bu doğrultuda eğitim almasını istemesi.vb

2- Mustafa Kemal hem gelenekçi değerlerine bağlı, hemde yenilikçi gelişmelere açık modern bir düşünce yapısına sahip olmasında etkili oldu.vb.

3 -Ailelerin heyecanı, eğitime verdikleri önem, hangi okula gitsin tartışmaları vb. benzer, Osmanlı Devletinde farklı eğitim kurumları olması günümüzde tüm okulların aynı tarzda eğitim vermesi eğitim birliği olması.vb.

18. A) Aydınlanma Çağı
B) Duyun-u Umumiye
C) Sanayi İnkılabı
D) Tanzimat Fermanı
E) Milliyetçilik

19. 1 - E, 2 - D, 3 - B, 4 - C, 5 - Boşta Kalacak, 6 - A

20. ZİYA GÖKALP

21. VATAN SEVGİSİ, MİLLİYETÇİLİK, TÜRKÇÜLÜK

22.	1. Mustafa Kemal 1905 yılında İstanbul Harp Akademisi mezun olmuştur.
	2. Mustafa Kemal, ilk görev yeri Şam 5. Ordu kurmay yüzbaşı olarak atanmıştır.
	3. Mustafa Kemal ilk görev yerinde ülke sorunlarına çözüm bulmak için Vatan ve Hürriyet Cemiyeti 'ni kurmuştur.
	4. İtalya'nın sömürge amacıyla işgal ettiği Trablusgarp gönüllü olarak gitmesi Mustafa Kemal'in vatanseverlik kişilik özelliğine gösterir.
	5. Mustafa Kemal, Meşrutiyet ortadan kaldırmak amacıyla başlayan isyanı bastırmak için kurulan Hareket Ordusu görev yapmıştır.
	6. Osmanlı ordusunu temsilen Fransa'da yapılan Picardi Manevralarına gözlemci olarak katılmıştır.
	7. Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısını Trablusgarp elde etmiştir.

23.

DOĞRU	YANLIŞ	CÜMLELER-İFADELER
X		Mustafa Kemal, İstanbul Harp Akademisi'nden mezun olunca kurmay yüzbaşı olarak Şam 5.Ordu'da göre başlamıştır.
X		Mustafa Kemal; Trablusgarp'ta, Derne, Tobruk ve Bingazi'de İtalya'ya ya karşı mücadele etmiştir.
	X	Mustafa Kemal Selanik'te İttihat ve Terakki Partisi'ni kurmuştur.
X		Mustafa Kemal'in ilk askerî başarısı Trablusgarp'tır.
X		Mustafa Kemal'in Şam'da Vatan ve Cemiyeti'ni kurması onun teşkilatçı ve liderlik kişilik özelliğini gösterir.
	X	Osmanlı Devleti, Afrika'daki son toprağını Atina Antlaşması ile Yunanistan'a bırakmıştır.
	X	Mustafa Kemal, Pikardi'de yapılacak askeri manevraları izlemesi için 1910 yılında Almanya'ya gönderildi.
X		Mustafa Kemal ordunun siyasetten ayrılması gerektiğini düşündüğü için İttihat ve Terakki Cemiyeti'nden ayrılmıştır.
	X	İstanbul'da başlayan 31 Mart İsyanı ulusal egemenliği savunmuştur.
X		Mustafa Kemal'in 31 Mart Vakası'nı bastırılmasında görev alması yenilik taraftarı olduğunu gösterir.

24.

1→B	2→H	3→A	4→G	5→Ç	6→D
		7→Ğ	8→E		

25. a- Yukarıdaki kavramlardan hangisi ya da hangileri Mustafa Kemal'in ilk görev yeri ile ilgilidir?
.....1,2,8,10,12.....
- b- Yukarıdaki kavramlardan hangisi ya da hangileri İtalya'nın sömürge arayışı için işgal ettiği yerle ilgilidir?
.....5,6,8,10.....
- c-Yukarıdaki kavramlardan hangisi ya da hangileri Mustafa Kemal'in Selanik'teki görevleriyle ilgilidir?
.....3,4,.....
- d-Yukarıdaki kavramlardan hangisi ya da hangileri Mustafa Kemal'in kişilik özellikleridir.
.....8,10.....
- e-Yukarıdaki kavramlardan hangisi ya da hangileri Osmanlı toprakları dışındaki görevleriyle ilgilidir?
.....7,9,11.....
- f-Yukarıdaki kavramlardan hangisi ya da hangileri Mustafa Kemal'in askeri deneyimlerini arttırmıştır?
.....6.....
- g-Yukarıdaki kavramlardan hangisi ya da hangileri Mustafa Kemal'in siyasi faaliyetlerine örnektir?
.....2,4.....
- h-Yukarıdaki kavramlardan hangisi Mustafa Kemal'in askeri ataşe olarak görev yaptığı yerdir?
.....9,11.....

A	1897 tarihli Osmanlı-Yunan Savaşı sırasında Yurt ve ulus sevgisini dile getirdi. Şiirlerinde adalet ve özgürlük kavramları ön plana çıkardığı şiirleriyle Mustafa Kemal'i etkilemiştir.	B	Ziya GÖKALP,
B	Milliyetçilik ve Türkçülük üzerine yazdığı eserlerle Mustafa Kemal'i etkilemiştir. Eserleri arasında Türk Töresi, Türk Medeniyeti Tarihi gibi eserler vardır.	D	Mehmet Emin YURDAKUL
C	Vatan şairi olarak bilinir. Vatan sevgisi üzerine yazdığı şiirlerle Mustafa Kemal'i etkilemiştir.	A	Tevfik Fikret,
D	Türkçülük akımını savunan şiirler yazmıştır. "Millî Şair" olarak bilinir. Mustafa Kemal'i millî kültür, millî birlik ve beraberlik alanlarında etkilemiştir.	C	Namık Kemal,

27.

Ben size taarruzu emretmiyorum. Ölmeyi emrediyorum. Biz ölünceye kadar geçecek zaman içinde yerimize başka kuvvetler ve komutanlar geçebilir.

**VATANSEVERLİK-
CESARET**.....

.....

.....

.....

Bugün günün ağardığını nasıl görüyorsam uzaktan bütün Doğu milletlerinin de uyanışını öyle görüyorum. Bağımsızlık ve hürriyete kavuşacak daha çok kardeş millet vardır.

**İLERİ
GÖRÜŞLÜK**.....

.....

.....

.....

"...Ancak hür fikirli insanlardır ki vatanlarına faydalı olabilirler, onlardır ki vatanlarını kurtarıp muhafaza etmek kudretine malik olurlar...."

VATANSEVERLİK

.....

.....

.....

28. 1. Trablus, Derne, Tobruk ve Bingazi

2. Hayır. Çünkü Mısır'ın İngiliz işgali altında olması nedeniyle Osmanlı'nın Trablusgarp ile kara bağlantısı yoktur.

3. * Kendilerine yakın olması

* Osmanlı Devletinin oldukça zayıflaması

29-C

30-A

31-B

32-C

33-D

34-A

35-C

36-D

37-B

38-C

39-D

40-B

41-B

42-A

43-C

44-C

45-B

46-C

47-D

48-C

49-B

50-D

51-B

52-C

53-D

54-D

55-A

56-C

57-B

58-C

59-C

60-B

61-D

62-C

63-D

64-C

65-D

66-A

67-A

68-D

69-B

70-C

71-D

72-C

73-D

74-A

75-C

76-D

meb.gov.tr